

Oponentský posudok pre inauguračné konanie
Doc. Ing. Mgr. Jozefa Bavoľára, PhD.
v odbore habilitačného a inauguračného konania Všeobecná a experimentálna psychológia

---

Oponentský posudok v rámci inauguračného konania Doc. Ing. Mgr. Jozefa Bavoľára, PhD. som vypracoval v súlade s príslušnými legislatívnymi predpismi a kritériami stanovenými VR FF UPJŠ na základe materiálov dostupných v inauguračnom spise a to najmä: životopis uchádzača, prehľad pedagogickej činnosti, prehľad publikačnej činnosti a ohlasov, prehľad publikovaných prác a ďalších výskumných aktivít, prehľad praxe a výsledkov v oblasti tvorivých činností atď. Takisto som pri príprave posudku využil verejne prístupnú databázu Web of Science a odkazy na fulltexty uchádzačových publikácií.

Doc. Ing. Mgr. Jozef Bavoľár, PhD. ukončil magisterské štúdium v študijnom odbore psychológia na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v roku 2005. V roku 2005 až 2009 absolvoval doktorandské štúdium v študijnom odbore PhD. - sociálna psychológia a psychológia práce, na Filozofickej fakulte Univerzita P.J. Šafárika v Košiciach. Na tejto inštitúcii začal v roku 2009 pracovať najprv ako odborný asistent, neskôr po získaní titulu docent v odbore HIK sociálna psychológia a psychológia práce v roku 2019 na funkčnom mieste docenta. Jeho pedagogická prax zahŕňa spolu 16 rokov, z toho 6 rokov vo funkcii docenta. Počas tohto obdobia vyučoval predmety na Bc a Mgr. štúdiu v odbore psychológia, v súčasnosti najmä Teória psychodiagnostiky a psychometriky, Pokročilé štatistické metódy, Súčasné trendy v psychológii, Psychológia rozhodovania a iné. Školil spolu 140 záverečných prác na úrovni bakalárskeho a magisterského štúdia, vyškolil tri doktorandky a dve doktorandky školí v súčasnosti. Viaceré doktorandky pokračujú v akademickej kariére. Je autorom či spoluautorom 3 vysokoškolských učebníc Úvod do psychológie rozhodovania, Úvod do štatistických metód a Pokročilé štatistické metódy. Je osobou zodpovednou za študijný program na Bc. úrovni a osobou vyučujúcou profilové predmety na Mgr. a PhD. úrovni, spolugarantuje habilitačné a inauguračné konanie. Konštatujem, že Doc. Ing. Mgr. Jozef Bavoľár, PhD. všetky kritéria v oblasti pedagogickej činnosti spĺňa.

Čo sa týka vedecko-výskumnej činnosti, doc. Bavoľár má za sebou veľké množstvo vedeckých aktivít. Participoval na riešení 8 vedeckovýskumných projektov (4 VEGA, 4 APVV), pôsobil ako vedúci riešiteľ v dvoch z týchto projektov, konkrétne *Charakteristiky rozhodovania a kríza v procese dosahovania cieľov* (VEGA 1/0748/19) a *Faktory výberu a dosahovania dlhodobých cieľov u mladých ľudí v období prechodu do dospelosti* (APVV-19-0284). Rozsiahla je aj jeho publikačná činnosť. Je autorom alebo spoluautorom 4 vedeckých monografií a 30 štúdií v časopisoch registrovaných v databázach WOS a SCOPUS. Desiatky ďalších prác publikoval v neindexovaných časopisoch

a zborníkoch. Za osobitnú zmienku stojí to, že v rámci medzinárodnej spolupráce participoval na rozsiahlych medzinárodných výskumoch, ktoré boli aj s jeho spoluautorstvom publikované v špičkových medzinárodných vedeckých časopisoch ako je Nature Human Behaviour či PNAS. No aj viaceré prvoautorské práce sú publikované v kvalitných medzinárodných časopisoch ako je Judgment and Decision Making, Journal of Behavioral Decision Making, Current Psychology atd. Aj to je príčina, že jeho citačný ohlas je vysoko nadpriemerný, v databáze Web of Science je to viac ako 600 ohlasov. Viaceré z jeho štúdií sú nadpriemerné citované, podľa údajov z Web of Sciences, ktoré som osobitne dohľadal, niektoré z jeho štúdií dosahujú v citovanosti 98. a vyšší percentil v porovnaní s rovnako starými prácami z príslušných tematických kategórií, čo hovorí o výraznom ohlase uchádzačových prác. Všetky tieto informácie ma vedú k záveru, že čo sa týka scientometrických kritérií pre profesora, doc. Ing. Mgr. Jozef Bavofár, PhD. tieto kritériá nielen spĺňa, ale aj výrazne prekračuje.

Doc. Ing. Mgr. Jozef Bavofár, PhD. je aktívne činný v domácej ale aj medzinárodnej odbornej komunite. Je členom odborných spoločností ako je European Association of Decision-Making, American Psychological Association, v domácom prostredí je aktívnym členom Slovak Reproducibility Network. Jeho medzinárodné uznanie sa prejavuje aj v tom, že je pozývaný ako Ad hoc posudzovateľ pre renomované medzinárodné psychologické časopisy (napr. Judgment and Decision Making, Journal of Behavioral Decision Making, Personality and Individual Differences, Journal of General Psychology, International Journal of Psychology, Current Psychology, Current Issues in Personality Psychology, či Emerging Adulthood). Pôsobí aj ako posudzovateľ projektov pre grantové agentúry VEGA, KEGA a v zahraničí pre National Science Foundation (USA). Je pozývaný aj ako opent dizertačných prác (spolu 13). Tieto skutočnosti svedčia o tom, že doc. Ing. Mgr. Jozef Bavofár, PhD. je uznávanou vedeckou osobnosťou tak v domácej ako aj medzinárodnej vedeckej komunite.

Doc. Ing. Mgr. Jozef Bavofár, PhD. sa dlhodobo orientuje na psychológiu rozhodovania a dosahovania cieľov. V rámci tejto oblasti významným spôsobom prispel najmä k poznaniu individuálnych rozdielov v rozhodovaní, teda stabilných charakteristík procesu a výsledkov rozhodovania. Vo svojich výskumoch poukázal najmä na adaptívnu úlohu racionálneho a intuitívneho spôsobu rozhodovania, a ich vzťahu s objektívnymi kompetenciami pri rozhodovaní. Metodologicky cenným príspevkom je aj aplikovanie na osobu orientovaného prístupu k skúmaniu rozhodovania, ktoré umožnilo identifikovať skupiny ľudí podľa štýlu rozhodovania a ich súvislosť s mentálnym zdravím. Jeho vedeckú prácu charakterizuje metodologická precíznosť, neuspokojuje sa s jednoduchým prebratím metód zo zahraničia, ale sám aktívne prispieva k ich primeranej adaptácii na slovenské prostredie. Je autorom slovenskej validizácie viacerých cudzojazyčných meracích nástrojov zameraných na charakteristiky rozhodovania ako je Adult- Decision Making Competence či

General Decision Making Styles. V oblasti dosahovania cieľov poukázal opätovne na pozitívnu úlohu racionálneho a intuitívneho štýlu rozhodovania, ktoré súvisia s dimenziami cieľa reflektujúcimi jeho úspešné dosahovanie (napr. záväzok voči cieľu, dosiahnuteľnosť cieľa, pozitívne emócie a pokrok v cieľoch), a na negatívnu úlohu vyhýbavého štýlu, ktorý je prevažne spojený s rôznymi ťažkosťami ohľadne dosiahnutie cieľov (napr. kontrolovaná motivácia, negatívne emócie a kríza akcie). Ako už bolo naznačené, vedecká činnosť doc. Bavoľára sa vyznačuje dôrazom na metodologickú precíznosť a transparentnosť vedeckých postupov. Od začiatku svojej kariéry vo svojich prácach uplatňuje princípy otvorenej vedy, ktoré zvyšujú reprodukovateľnosť vedeckých poznatkov a zvyšujú kvalitu vedy. K problematike otvorenej vedy a jej aplikácii na Slovensku prispel aj spoluautorstvom učebnice štatistiky, ktorá tieto princípy propaguje a presadzuje. Dá sa povedať, že vedecká činnosť doc. Bavoľára je na vysokej úrovni nielen po kvantitatívnej, ale aj po kvalitatívnej stránke a jeho prínos k vedeckému poznaniu a rozvoju vedy zodpovedá požiadavkám na profesora.

Záver

Po starostlivom preštudovaní všetkých dostupných podkladov, ktoré sú súčasťou inauguračného spisu a na základe zhodnotenia plnenia scientometrických kritérií, posúdenia pedagogickej činnosti ako aj samotnej obsahovej kvality vedeckých prác uchádzača, som dospel k záveru, že Doc. Ing. Mgr. Jozef Bavoľár, PhD. spĺňa všetky požiadavky stanovené pre získanie hodnosti profesora v danom odbore habilitačného a inauguračného konania. Doc. Ing. Mgr. Jozef Bavoľár, PhD. je uznávanou osobnosťou v domácej aj medzinárodnej odbornej komunite, a svojou pedagogickou a vedeckou činnosťou významne prispel k rozvoju psychológie v príslušnej oblasti jeho vedeckého záujmu.

Na základe týchto záverov odporúčam, aby bol Doc. Ing. Mgr. Jozefovi Bavoľárovi, PhD. udelený vedecko-pedagogický titul profesor v odbore HIK Sociálna psychológia a psychológia práce.

V Bratislave, 21.1. 2025

prof. Mgr. Peter Halama, PhD.